

Styrelsens svar:

Motionären tar upp ett viktigt område inom teckenspråkstolkning via de digitala tjänster och STTF:s uppdrag att bevaka och främja tolkars arbetsvillkor. Under 2020 kommer STTF ledas av en helt ny styrelse som behöver tid att komma in i sitt arbete. Därmed blir arbetsbelastningen för hög och frågan kan därmed inte kan ges den tid och noggrannhet som den kräver.

Styrelsen föreslår

Att årsmötet bifaller motionen med villkoret att: en arbetsgrupp innehållande teckenspråkstolkare med erfarenhet från bildtelefoni och/eller personer med kunskap och insikt i bildtelefoni eller med teknisk kompetens bildas.

Denna arbetsgrupp tar för STTS:s räkning:

- kontakt med PTS för att erbjuda konsultering inför kommande bildtelefoniupphandlingar, så att PTS kan utforma denna på ett sätt som blir hållbart för teckenspråkstolkare.
- fram förslag på riktlinjer för distanstolkning, specifikt med hänsyn till tolkars arbetsmiljö och villkor
- upp diskussion med PTS om hur man skulle kunna utforma en miniminivå för bild- och ljudkvalitet som ska vara uppnådd för att samtal ska genomföras.

Motion om teckenspråkstolkars inflytande på upphandlingen av förmedlingstjänsten bildtelefoni.net

En stor del av landets teckenspråkstolkare jobbar inom bildtelefoniförmedling. Den nationella tjänsten bildtelefoni.net upphandlas var femte år av PTS, Post- och telestyrelsen, som är en statlig myndighet. I upphandlingen regleras vad det vinnande företaget ska tillhandahålla inom tolkade samtal, och detta påverkar naturligtvis våra arbetsvillkor som teckenspråkstolkare, varför det vore gynnsamt om vi som tolkar på något sätt kunde påverka upphandlingens innehåll, förslagsvis genom STTF.

Kort kan bildtelefonitjänsten som den ser ut idag sammanfattas i två områden: förmedlade samtal, dvs samtal där en person med tolkbehov ringer upp en annan, samt distanstolkade samtal, dvs samtal där båda parter som behöver tolk befinner sig på samma ställe och därifrån ringer upp tolken. Att ha båda dessa i samma tjänst är ingen självklarhet internationellt sett. Det finns vissa begränsningar gentemot tolkanvändarna, t ex får de max en timmes distanstolkning i taget, och tolkning får bara utföras mellan svenska och svenskt teckenspråk. Inom andra områden finns inga begränsningar alls, t ex finns inga krav på hur bra utrustningen måste vara utan i dessa fall blir det upp till den enskilda tolken att avgöra om samtalet är tolkbart eller ej med avseende på ljud- och bildkvalitet.

Ett problem som många tolkar som jobbar i tjänsten idag är ense om idag är att villkoren för distanstolkningar inte är tillräckligt definierade. Både hörande och teckenspråkiga tolkanvändare har höga förväntningar på tjänsten och förväntar sig att kunna få distanstolk i vilket sammanhang och med vilka förutsättningar som helst, t ex i en butik i en högljudd galleria, på en heldagsutbildning med föreläsningar och bildpresentationer som tolken varken kan se och eller har möjlighet att få i förväg, på ett socialkontor med dåligt wifi eller på ett morgonmöte på jobbet med handhållen mobilkamera och termer som tolken aldrig hört förut från en arbetsledare 10 meter bort, som inte hör när tolken behöver fråga om.

De flesta tolkar kan nog förstå hur detta är ohållbart, ur både bild- och ljudkvalitetsaspekt och förberedelseaspekt. Tolken inte har möjlighet att förbereda sig, läsa på material, ringa ansvarig

person eller ens veta om i förväg vad hen ska tolka, då bildtelefonisamtal aldrig kan förbeställas. Det går heller inte för tolkanvändaren att önska tolk eller ha samma grupp tolkar som följer ett uppdrag, då samtalet går till första lediga tolk som har bildtelefonitjänst i det givna ögonblicket. Mycket av detta går emot våra tolketiska riktlinjer. Jag menar dock att det är ohållbart att varje tolk själv ska behöva avväga i varje sådan situation om hen bör avbryta eller fortsätta uppdraget, då dessa situationer uppstår dagligen. Istället behövs tydligare regler.

Nästa upphandling ska vara klar sommaren 2021, men ett tilldelningsbeslut kan komma långt tidigare, med tidsmarginal för överklaganden och rättsprocesser. Högst troligt har PTS inte tillräcklig kunskap om teckenspråkstolkars arbetsvillkor. STTF skulle, i samråd med de tolkar som jobbar och har jobbat i tjänsten, kunna hjälpa PTS på traven med detta.

Därför yrkar jag

...att STTF tar kontakt med PTS för att erbjuda konsultering inför kommande bildtelefoniupphandlingar, så att PTS kan utforma denna på ett sätt som blir hållbart för oss teckenspråkstolkare.

...att STTF specifikt föreslår strängare regler för distanssamtal som inte tillåter exempelvis undervisningssituationer eller andra situationer där tolken behöver förberedelse.

...att STTF i samråd med PTS diskuterar hur man skulle kunna utforma en minimumstandard för bild- och ljudkvalitet som måste vara uppnådd för att samtal ska genomföras.

Maria Sköld, teckenspråkstolk med 8 års erfarenhet av bildtelefoni.